

مدلی برای تعیین شاخص‌های امنیت فردی (PSI)

گروه مطالعات نظری

دفتر مطالعات و تحقیقات امنیتی

صفحات: ۱۱۷ - ۱۳۲

چکیده:

مقاله‌ی زیر که برگرفته از مدل ارائه شده برخی از موسسات امنیت شناسی می‌باشد به امکان امنیت سنجی فردی در جامعه می‌پردازد. سنجش شاخص‌های اصلی امنیت فیزیکی و امنیت اقتصادی همراه با زیرشاخص‌های عینی و ذهنی برای هر یک از آنها، امکان امنیت سنجی علمی را فراهم می‌نماید. همچنین، از منظر روش‌شناختی، ارائه و طرح معیارهای انتخاب شاخص‌های امنیت فردی و سایر ویژگی‌هایی که یک امنیت سنجی علمی را امکان‌پذیر می‌کند از جمله‌ی دیگر وجوه متمایز این بررسی نسبت به سایر مطالعات انجام گرفته می‌باشد. در مجموع، از منظر نویسندگان این مقاله، سنجش امنیت فردی در جامعه‌ی ما، بایستی ضمن در نظر گرفتن ویژگی‌های عمومی مدل ارائه شده، از نظر روش‌شناسی بایستی استخراج شاخص‌های عینی و ذهنی را توانان در برداشته باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

کلید واژگان

امنیت فردی، شاخص‌های امنیت، امنیت فیزیکی، امنیت اقتصادی، امنیت سنجی، احساس

ناامنی

مقدمه

اغلب در مطبوعات و سایر رسانه‌های جمعی اظهار نظرهای قضاوت گونه‌ای درباره‌ی وضعیت امنیتی کشور ابراز می‌شود و مکرر عباراتی بیان می‌شود، مانند این که «وضع امنیت خوب است»، «وضع امنیت بد است»، «سطح امنیت کاهش یافته است». گاه این اظهار نظرها و قضاوت‌ها آنقدر غیرکارشناسی و بدون تکیه بر معیارها و شاخص‌های علمی است که گاه پدیده‌ی مشابهی همزمان توسط یک نفر نشانه‌ی کاهش امنیت و از سوی دیگری نشانه‌ی افزایش امنیت تلقی می‌شود. دلیل این اختلاف نظرها آن است که هنوز شاخص‌های قابل اجماعی از ابعاد امنیت عمومی که مورد توافق همگانی - بین صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران امر امنیت - باشد وجود ندارد و تازه اگر چنین شاخص‌هایی نیز قابل حصول باشد امکان اجماع بر سر مقادیری از ارزش‌های هر شاخص و پذیرش آنها به عنوان نرم امنیت یا ناامنی به سادگی امکان‌پذیر نیست. این درحالی است که در یکی دو دهه اخیر، ترکیبی از تحولات اجتماعی و اقتصادی اغلب جوامع توسعه‌یافته و در حال توسعه، از جمله کشور ما را نگران امنیت و از جمله امنیت فردی کرده است. تحولات عمیق و گسترده اقتصادی همراه با فراز و فرودهای فرهنگی زندگی آحاد جامعه را به شدت دگرگون ساخته است. از یک سو امنیت اقتصادی - واقعی که نگرانی عمومی را در زمینه‌ی بیکاری فزاینده و همچنین سایر اشکال روبه گسترش ناامنی شغلی بازتاب می‌دهد مسئله جدی دوران ماست. کاهش روبه تشدید امنیت اقتصادی ذهنیت ناامنی را در جامعه - ناامنی در خیابان‌ها، آسیب‌پذیری منازل و سایر تهدیدات نسبت به سلامت شهروندان - تقویت کرده است.

محققان حوزه امنیت عمومی تلاش‌های مختلفی را برای شاخص‌سازی در زمینه‌ی امنیت آغاز کرده‌اند. از جمله‌ی اینها کار مشترک انجمن توسعه اجتماعی کانادا و اداره بیمه این کشور بر روی شاخص‌های امنیت فردی (PSI) است.

PSI متشکل از شاخص‌های سازماندهی شده در دو گروه زیرشاخص هستند: امنیت اقتصادی و امنیت فیزیکی. بدین منظور ترکیبی از شاخص‌های عینی و ذهنی از آمارهای موجود جامعه کانادا و اداره بیمه، همچنین، پرسشنامه امنیت فردی استفاده به عمل آمده است. در این سنجه‌ها گرایش‌ات تاریخی امنیت فیزیکی و تغییرات در طول زمان برای ترسیم شکل‌بندی شاخص ملی ترکیب می‌شوند. به علاوه، به منظور عرضه تصویری ملی از امنیت فردی، نمره‌هایی را به مردان و زنان، گروه‌های مختلف سنی، افراد مناطق مختلف، در صورت داده‌های قابل انطباق برای ارائه تصویر جزئی‌تری از امنیت در میان آحاد مردم اختصاص داده می‌شود. در صورتی که شاخص‌های ملی ساخته شوند امکان شاخص‌سازی برای سایر کشورهای صنعتی شده نیز فراهم می‌شود.

احساس ناامنی در نگرانی‌هایی در باب برخی مسائل تقریباً روزمره این کشور در رسانه‌ها عبارتند از: رکود عمومی و استقراض، پیری جمعیت، خصوصی‌سازی سلامت، گرم شدن زمین، آشفستگی خانواده و خشونت. این نگرانی‌ها مادامی شخصی و فردی اند که کاتادایی‌ها از تبعات این مسائل بزرگ برای خانواده‌ها و خویشان خود نگران باشند.

پس چگونه مردم احساس ناامنی می‌کنند؟ فقر؟ بیماری؟ از دست دادن شغل؟ انزوا و تنهایی؟ تهدیدات زیستی؟ درمقابل چگونه احساس امنیت می‌کنند؟ خرید خانه؟ پیگیری برنامه‌های پس‌انداز برای بازنشستگی؟ پیگیری‌های زیستی تضمین‌کننده سلامت آب؟

ابعاد مختلفی از امنیت وجود دارد. به منظور استخراج شاخص‌های امنیت فردی می‌توان شاخص‌های آن را در دو مولفه عمده امنیت اقتصادی و فیزیکی گنجانند و برای سنجش تهدید یا تقویت هر یک از آنها شاخص‌های ذهنی و عینی

انتخاب نمود. لذا می‌توان با استخراج «برداشت‌ها»^۱ و واقعیت‌ها در زندگی آحاد جامعه امنیت فردی جوامع را سنجید.

امنیت اقتصادی: امنیت اقتصادی استانداردهای مطمئن و ثابت زندگی را شامل می‌شود که منابع و عواید لازم برای مشارکت اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و درخور شأن فعالیت‌های اجتماعی افراد و خانواده‌ها را تأمین می‌نماید.

مؤلفه‌های امنیت اقتصادی: ۱) درآمد کافی؛ ۲) ثبات درآمد

امنیت اقتصادی نگرانی اصلی آحاد جامعه است. درآمد شخصی که یکی از عناصر امنیت اقتصادی است در پیوند مستقیمی با بنیادهای زندگی از جمله سرپناه، غذا، پوشاک، آموزش و بهداشت است. افرادی که منابع مالی بیشتری در اختیار دارند عموماً دارای شرایط زندگی امنتری هستند و به - فاکتورهای ضروری بهداشت و رفاه - فرصت‌های اجتماعی، بهداشتی، آموزشی، شغلی، تفریحی برای خود و خانواده‌شان دسترسی دارند. منابع مناسب مالی به فرد اجازه می‌دهد که برای آینده خود برنامه‌ریزی کند. مثلاً خرید مسکن، بیمه یا برنامه‌ریزی برای بازنشستگی.

امنیت اقتصادی علاوه بر درآمد کافی به ثبات درآمد نیز اشاره دارد. کسانی که بیکاری را تجربه می‌کنند با سقوط درآمد مواجه می‌شوند و اکثر کسانی هم که دارای شغل هستند از بیکاری هراسانند. نرخ بالای بیکاری و رشد اشکال غیر استاندارد شغلی، اکثر خانواده‌ها را از آینده اقتصادی خود بیمناک می‌سازد.

امنیت فیزیکی

امنیت فیزیکی به سلامت فیزیکی و روانی، کیفیت محیط طبیعی و غیرطبیعی و وضعیت ایمنی^۳ فرد اشاره دارد.

¹ perception

² reality

³ safe

مؤلفه‌ها: سلامت فیزیکی و روانی؛ ایمنی فردی

امنیت فیزیکی به تهدیدات موجود و بلند مدت، تهدیدات ناشی از صدمات یا آلودگی‌های زیستی و تهدیدات ناشی از جرم و خشونت اشاره دارد. امنیت فیزیکی در معنای گسترده‌اش مولفه‌های مختلف بسیاری را شامل می‌شود. ما برای منظور خود به دو سوال متمرکز شده‌ایم: آیا سلامت من در معرض خطر است؟ آیا من در وضعیت ایمنی بسر می‌برم؟ منظور، از سوال اول تهدیدات بهداشتی از ناحیه محیط (مثلاً کیفیت آب) شیوع بیماری (مثلاً میزان بروز سرطان) و صدمات در منزل، محل کار و در جامعه (مثلاً نرخ تصادفات رانندگی) است.

نگرانی‌های عمومی درباره‌ی جرم و جنایت را برای سوال دوم می‌توان در نظر گرفت. مردم معمولاً نسبت به حجم و نوع وقوع جرایم در جامعه نگرانند. این نگرانی‌ها شامل گزارشات تصادفات رانندگی توسط پلیس، داده‌های جرائم ملی، همچنین، تهدیدات نسبت به ایمنی و مالکیت فیزیکی می‌شود. ما این مولفه‌های دسته دوم را به دو قسمت تقسیم می‌کنیم، یکی مولفه‌هایی که در تهدیدات ناشی از جرائم خشونت‌بار متمرکزند و دیگری تهدیدات در جرایم اموال^۱.

لذا مدل پیشنهادی به شکل زیر است:

مدل: شاخص‌های عینی و ذهنی امنیت فردی
۱. امنیت اقتصادی درآمد کافی ثبات درآمد
۲. امنیت فیزیکی سلامت فیزیکی و روانی ایمنی فیزیکی: جرایم خشونت‌بار، جرایم علیه اموال

^۱ property crim

معیار انتخاب شاخص

یک شاخص منعکس کننده یا نماینده کلیت پیچیده تری است: شاخص نماینده مفهوم کلانی است. شاخص‌ها برای اندازه‌گیری مکرر یک پدیده برای همه‌ی زمان‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. روسی و گیلمارتین^۱ شاخص‌ها را این‌گونه تعریف می‌کنند: مجموعه‌هایی که شناسایی گرایش‌های بلند مدت، تغییر ادواری و افت و خیزهای میزان تغییرات را امکان‌پذیر می‌نمایند (XIII، ۱۹۸۰). به طور مشابهی شاخص‌ها برای بزرگ‌نمایی سمت و سوی تغییرات آینده استفاده می‌شوند. در پروژه تعیین شاخص‌های امنیت فردی، وظیفه ما انتخاب شاخص‌هایی است که دقیقاً نماینده‌ی ابعاد ذهنی و عینی امنیت فردی هستند. بدین منظور معیارهای راهنمای گزینش آنها عبارتند از:

- شاخص‌ها بایستی امنیت فردی افراد بزرگسال و اعضای خانواده شان را اندازه‌گیری می‌کنند.
- شاخص‌های ذهنی بایستی تجربه شخصی امنیت فردی را به جای برداشت‌هایشان از سطح عمومی امنیت در جامعه اندازه‌گیری کنند.
- شاخص‌ها بایستی در توصیف امنیت فردی جامعه در یک نقطه فرضی معنادار باشند. همچنین، آنها بایستی برای عموم مردم قابل فهم و مقایسه باشند.
- شاخص‌ها بایستی معتبر باشند یعنی در ادبیات تحقیق به خوبی سازماندهی شده باشند.
- شاخص‌ها بایستی به تغییرات در طول زمان و در میان آحاد مختلف مردم پاسخگو باشند
- شاخص‌ها بایستی میزانی از اعتبار^۲ را نشان دهند.

^۱ Rossi & Gilmartin

^۲ variability

- شاخص‌ها بایستی چیزهایی را اندازه‌گیری کنند که در امنیت فردی افراد نفوذ بالایی داشته باشند.

- شاخص‌ها بایستی «نوسان‌ها»^۱ را محاسبه کنند؛ یعنی تغییرات در مردم در طول زمان، تغییرات در دوره‌ی زمانی در خلال اندازه‌گیری، تغییرات در ارزش‌های مالی در طول زمان.

- شاخص‌ها بایستی در پایه سالانه قابل دسترس باشند. از داده‌های کاملاً جدید در دسترس استفاده به عمل آورند.

- شاخص‌ها بایستی در سطح ملی و گروه‌های جمعیتی گزینش شده و حوزه‌های جغرافیایی در دسترس باشند. شاخص‌های عینی بایستی برای کشورهای منتخب دیگر نیز در دسترس باشند.

- شاخص‌ها بایستی برای منابع اطلاع‌رسانی قابل ارائه باشند.

شاخصه‌های پیشنهادی امنیت اقتصادی

<p>عینی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - متوسط هزینه‌های خانواده (بعد از کسر مالیات) - تعداد خانواده‌های با درآمد کم - پس‌انداز خانواده <p>ذهنی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - کفایت درآمد منزل برای ملاقات خویشاوندان اصلی - کفایت درآمد برای مواجهه با پیشامدهای پیش‌بینی نشده - رضایت از چشم‌انداز اقتصادی 	<p>درآمد کافی</p>
<p>عینی</p> <ul style="list-style-type: none"> - نرخ بیکاری (متوسط یک دوره زمانی) - تعداد فرد/ خانواده‌هایی که در یک سال نسبت به سال دیگر کاهش یا افزایش درآمد را تجربه می‌کنند. 	<p>ثبات درآمد</p>

^۱ extraneous variation

<p>- تعداد افراد/ خانواده‌های مقروض در زمینه‌های سواد مصرفی، کسب دانش و ورزشکته</p> <p>ذهنی</p> <p>- تعداد افرادی که نسبت به از دست دادن شغل خود بیمناکند.</p> <p>- احتمال ذهنی یافتن شغلی مناسب در هنگام از دست دادن شغل</p> <p>- اطمینان به برنامه‌های تأمین درآمد در هنگام از دست دادن شغل</p>	
--	--

مدل پیشنهادی

بخش کثیری از تحقیقات انجام گرفته بر روی شاخص‌های اجتماعی در تجمیع اندازه‌ها با مشکل روبه‌رو شده‌اند. در حالی که ما برای تجمیع معاملات اقتصادی واحدهای مالی داریم و واحدهای انرژی مانند کالری‌ها برای توصیف تجمیع انواع مختلف فعالیت فیزیکی بکار می‌روند، شاخص اجتماعی - در تعریف - با ترکیبی از عوامل یا پدیده‌های غیر مشابه نظیر کیفیت هوا و نرخ جرائم سروکار دارد. به منظور توسعه یک شاخص اجتماعی ابتدا لازم است بین متغیرهای فردی در یک چارچوب مفهومی مشترک که در آن ترکیب آنها معنا دار باشد پیوند برقرار ساخت. دوم روشی مورد نیاز است که هر یک از متغیرهای درون واحدها را در مقیاس مشترکی که آنها بتوانند ترکیب شوند منتقل ساخت (Rossi and Gilmartain).

شاخصه‌های پیشنهادی امنیت فیزیکی

<p>عینی</p> <p>- تعداد جمعیت بزرگسال با حداقل سطح برخورداری از سلامت</p> <p>- میزان مرگ‌های غیر عمدی در میان افراد بزرگسال</p> <p>- میزان بروز سرطان</p> <p>ذهنی</p> <p>- تعداد افرادی که خود را در شرایط مناسب سلامت تصور نمی‌کنند</p> <p>- تعداد افرادی که زندگی را تحت شرایط اضطراب‌آور گزارش می‌کنند</p> <p>- تعداد افرادی که معتقدند پوشش درمانی مناسبی در برابر بیماری‌ها دارند</p>	<p>سلامت فیزیکی و روانی</p>
---	------------------------------------

<p>جرایم خشونت‌بار</p> <p>عینی</p> <p>- جرایم خشونت‌بار (تعداد وقایع یافته شده)</p> <p>- تعداد آدم‌کشی/قتلها (تمامی وقایعی که منجر به مرگ می‌شوند)</p> <p>ذهنی</p> <p>- برداشت فرد از سطح جرایم خشونت‌بار در اجتماع خود (به طور مثال در خلال ۵ سال گذشته آیا برای همسایه‌ی شما جرایم بسیار خشونت‌بار یا با سطح پایین‌تری رخ داده؟ زمانی که به تنهایی در مکانی تاریک قدم می‌زنید چقدر احساس ایمنی دارید؟)</p>	<p>ایمنی</p>
<p>جرایم اموال</p> <p>عینی</p> <p>- میزان جرم (تعداد وقایع یافته شده)</p> <p>- تعداد سرقت از منازل، بنگاه‌های تجاری خودرو و ورود به عنف</p> <p>ذهنی</p> <p>- برداشت فرد از سطح جرایم مربوط به اموال در اجتماع خود (مثلاً آیا برای همسایه‌ی شما در خلال ۵ سال گذشته جرایم مربوط به اموال یا در سطح پایین‌تری رخ داده؟)</p>	

مدل مفهومی و اجزاء و مؤلفه‌های آن را در سطور گذشته تشریح نموده‌ایم. در این قسمت با مروری بر مدل‌های موجود نظیر شاخص توسعه انسانی، شاخص فورهام^۱ و شاخص‌های کیفیت زندگی انتاریو^۲ به مبانی روش PSI می‌پردازیم.

گام‌های مورد نیاز برای PSI

۱. گزینش شاخص نهایی:

شاخص‌های امنیت فردی متشکل از دو مؤلفه عمده (امنیت اقتصادی و فیزیکی) می‌باشند و هر یک از آنها خودداری دو زیرمؤلفه تشریح شده در صفحات گذشته است. برای زیرمؤلفه‌های دوازده‌گانه امنیت اقتصادی شاخص‌های عینی

¹ Fordham Index

² Ontario

سه گانه و شاخص های ذهنی سه گانه ارائه شده است. شاخص های سه گانه عینی و سه گانه ذهنی برای سلامت فیزیکی و روانی و شاخص های سه گانه (دو شاخص عینی و یک ذهنی) برای جرایم خشونت بار و اموال تحت مقوله امنیت فیزیکی قابل استخراج هستند.

شاخص های عینی از بررسی ها و داده های خرد انجام گرفته (به ضمیمه نگرید) می توانند انتخاب شوند. در شاخص های امنیت فردی بایستی از آخرین آمارهای در دسترس استفاده به عمل آید.

شاخص های ذهنی از مطالعاتی که نماینده ای افکار عمومی باشند بایستی استخراج شود. بدین منظور، هر ساله می توان سوالاتی درباره برداشت عمومی از امنیت فردی طرح کرد. به منظور روشن کردن گرایشات تاریخی امنیت فردی می توان از رئوس عقاید گذشته سوال کرد. در شاخص های ذهنی و مطالعات افکار؛ هزینه، حجم و نمایندگی نمونه، قابلیت روانی یافته ها و سایر ملاحظات، به ویژه برای جستجوی داده های قابل مقایسه بین ملت های مختلف، اصول راهنما خواهند بود. فهرست متغیرها را می توان در نشستی با گروهی از کارشناسان خبره تعیین کرد. این افراد شاخص های اخذ شده از ابعاد مختلف امنیت فردی را گزینش و طبقه بندی می کنند.

وقتی شاخص های عینی و ذهنی همگی انتخاب شدند، جهت گیری هر شاخصی تعریف خواهد شد. به طور مثال افزایش بیکاری به عنوان جهت گیری منفی در حالی که کاهش میزان جرم به عنوان مثبت ارزیابی می شود.

۲. سال پایه جمع بندی داده ها :

شاخص امنیت فردی در یک سال فرضی به عنوان سال پایه و گرایش های گذشته و آینده امنیت فردی با آن سال مقایسه خواهد شد. بسته شاخص های سال پایه نمره ۱۰۰ گرفته و با نمره بسته شاخص های سال های بعد مورد مقایسه قرار می گیرد.

۳. وزن‌گیری^۱:

وقتی شاخص‌های فردی انتخاب می‌شوند، قدم بعدی تعیین ارزش نسبی هر شاخص در بسته‌بندی شاخص است، آیا بعضی از شاخص‌ها از نظر اهمیت در ملاحظات امنیت فردی جامعه نسبت به سایر شاخص‌ها وزن بیشتری دارد و چگونه اهمیت نسبی شاخص‌های مختلف نشان داده می‌شود؟

چنانکه در سطور بالاتر گفته شد، ارزش PSI در سال پایه‌ها ۱۰۰ نمره‌گذاری می‌شود. برای تعیین وزن شاخص‌های فردی، مطالعه‌ای از مهمترین دغدغه‌های امنیتی فردی جامعه به ویژه سوال از میزان اهمیتی که افراد به هر چهار مؤلفه‌های طول سال قائلند لازم است. می‌توان در طول سال، اختلاف وزن ریزمؤلفه‌ها را (و ویژگی جمعیت شناسانه انتخاب شده در صورت لزوم) به منظور در نظر گرفتن احساس در حال تحول عمومی نسبت به امنیت فردی مورد محاسبه قرار داد.

۴. تولید شاخص:

قدم بعدی در محاسبه شاخص امنیت فردی، انتقال داده‌های خام در واحدهای مشترک تحلیل است، به نحوی که تغییرات در کلیه ۲۴ شاخص بتوانند در یک نمره کلی جمع شوند. چنان که گفته شد این شاخص‌ها در سال پایه نمره ۱۰۰ دارند. در سال‌های بعد تغییر در ارزش شاخص‌های فردی تبدیل به انحرافی از واحدهای استاندارد شده و سپس وزن مناسب آنها تعیین می‌شود. تغییر در ارزش کلی شاخص‌ها از سالی به سال آینده به ما احساس کم یا زیاد امنیت را در هر زمانی نشان می‌دهد.

۵. سه سطح تحلیل:

در گزارش PSI ما، سه سطح تحلیل وجود خواهد داشت. ابتدا ارزش نسبی هر ۲۴ شاخص را سالانه دنبال خواهد کرد. دوم شاخص‌های فردی ذیل چهار زیر

^۱ Weighting

شاخص قرار می‌گیرند: زیرشاخص امنیت اقتصادی و فیزیکی عینی و زیرشاخص‌های امنیت اقتصادی و فیزیکی ذهنی. ما این زیر شاخص‌ها را به منظور تحلیل امکان برداشت ذهنی خلاف واقعیت انتخاب می‌کنیم: آیا زیر شاخص‌های اندازه‌گیری عینی گرایش‌های مشابهی در زیر شاخصه‌ی ذهنی نشان می‌دهند؟ یا آنها نتایج متضادی ایجاد می‌کنند؟ در نهایت این شاخص‌ها ذیل PSI کلی در می‌آیند. ما همچنین امکان انشقاق شاخص کلی برای گروه‌ها و مناطق مختلف جمعیتی در کشور را داریم. این تحلیل گروه‌هایی - به طور مثال جوان یا زن - را که بیشتر از دیگران احساس امنیت می‌کنند شناسایی می‌کند. همچنین، به ما کمک می‌کند که پیچیدگی مسائل و برداشت‌های حول امنیت فردی را بفهمیم.

۶. تست کردن و قابلیت اعتماد :

در طول پروژه مرتباً عمل ارزیابی شاخص‌ها انجام خواهد شد. در طول پروژه بایستی به صورت ادواری و به منظور تعیین اینکه آیا این ۲۴ شاخص هنوز بازتاب‌کننده ابعاد مختلف امنیت فردی و قابل اعتماد و در دسترس هستند یا نه، مرور شود. در بعضی موارد ممکن است شاخص‌ها تعدیل یا از دور خارج شوند تا اصالت شاخص‌ها در کلیه زمان‌ها حفظ شود.

۷. منابع داده‌ها :

موفقیت طرح امنیت فردی در نهایت بسته به قابلیت دسترسی به اطلاعات است. ما بایستی برای استخراج دو دسته از منابع اصلی، برنامه داشته باشیم. مطالعات چاپ شده و پایگاه داده‌های خرد و افکار عمومی.

در انتخاب منابع و افکار عمومی بایستی معیارهایی را در نظر گرفت:

- منابع داده‌های بایستی نماینده جمعیت بزرگسال باشند (مثلاً در زمینه‌ی منطقه‌ای، جنسی، سنی).

- منابع داده‌ها بایستی نسبتاً به مطالعات کلانی متکی باشند که آمار و یافته‌های آن قابل اطمینان باشند.
- داده‌ها بایستی حداقل به صورت سالانه در دسترس باشند. جدیدترین داده‌های مورد استفاده قرار گیرند.
- منابع داده‌ها بایستی اعتبار داشته باشند.

شاخص	سطح جمع‌آوری
«شاخص‌های عینی امنیت اقتصادی»	
متوسط درآمد خانواده	ملی، شهری
تعداد افراد دارای درآمد پایین (مثلاً زیر خط فقر)	ملی، شهری
ناهمخوانی درآمدی (اختلاف درآمد بین بالا و پایین ردیف درآمد خانواده‌ها)	ملی، شهری
میزان بیکاری؛ متوسط دوره بیکاری	ملی، شهری
تعداد افراد/خانواده‌هایی که در یک سال نسبت به سال بعد کاهش / افزایش درآمد داشته‌اند.	ملی، شهری
تعداد کارگاه‌های تعطیل (داوطلبانه و بعضی اوقات، کار در اکثر ساعات، اشتغال دائمی)	ملی، شهری
تعداد خانواده‌های چند شغله	ملی، شهری
تعداد افراد/خانواده‌های دارای درآمد عمده برای سرمایه‌گذاری	ملی، شهری
تعداد افرادی که صاحب خانه‌اند	ملی، شهری
تعداد افراد/خانواده‌هایی که به عنوان مصرف کننده، دانشجو مقروضند یا ورشکسته	ملی، شهری
تعداد کارگاه‌هایی که پانسیون خصوصی به ثبت رسانده‌اند	ملی، خصوصی
«شاخص‌های عینی امنیت فیزیکی»	
تعداد جمعیت مسن دارای حداقل مشکلات بهداشتی	ملی، شهری

ملی	میزان مرگ غیرعمدی در میان افراد مسن
ملی	میزان خودکشی
ملی، شهری	میزان بروز سرطان، دیگر بیماری‌های منتخب
ملی، شهری	تعداد جمعیت مصدومی که به مراقبت‌های پزشکی نیاز دارند
ملی، شهری	تعداد جمعیت دارای نقص بلند مدت
ملی، شهری منطقه‌ای	میزان تصادفات رانندگی
ملی، شهری	تعداد سرنشین‌های خودرو که از کمربند ایمنی استفاده می‌کنند
ملی، شهری مربوط به حرفه	وقوع صدمات در محل کار، مرگ و میر
ملی، شهری	کیفیت هوا (تعداد روزها در شهرهای منتخب که ذرات معلق در هوا بیش از سطوح ملی است) کیفیت آب (تعداد جمعیت دارای آب تصفیه نشده)
ملی، شهری	هزینه دولت در مراقبت‌های بهداشتی (درصدی از GNP)
ملی، نوع جرم، جدی‌ترین جرائم	میزان جرم، جوانان افراد بزرگسال (تعداد/ میزان جرائم شناخته شده برای پلیس)
ملی	میزان جرائم اموال، ورود غیرقانونی به منزل، سرقت از وسایل نقلیه
ملی	میزان جرائم خشونت‌بار، ترور، تهدیدات جدی

Selected References

Canadian Centre for Justice Statistics. Criminal Justice Indicators. Ottawa: Statistics Canada, February 1997.

Canadian Council on Social Development. Measuring Well-Being: proceeding from a Symposium on Social Indicators. Final Report. Ottawa, 1996.

Canadian Institute for Health Information. Community Health Indicators: Definition and Interpretations. June 1995.

Canadian Mortgage and Housing Corporation and the Environment (Workshop), 25, 1997.

Cobb, Clifford and Halstead, Ted. The Genuine Progress Indicator: Summary of Data and Methodology. San Francisco: Redefining Progress, September 1994.

Federal-Provincial/Territorial Ministers Responsible for the Status of Women. Economic Gender Equality Indicators. 1997.

Fordham Institute of Innovation in Social Policy, Index of Social Health: Monitoring the Social Well-Being of the Nation, 1995. Tarrytown, NY: Fordham university Graduate Center, 1995.

IMD. The World Competitiveness Yearbook. 1996 Edition. 1996.

Innes, J. Knowledge and Public Policy: The Search for Meaningful Indicators. New Brunswick and London: Transaction Publishers, 1989.

Lavis, J. "Unemployment, Work and Health: A Research Framework for a Changing World." Report on the Workshop on Employment and Health, Vol II: Copies of Background Papers and Overheads of Presentations. Prepared by M.J. Hollander, Program and Policy Division of Health Canada. Victoria: Health Canada, July 1996.

Maclaren, Virginia. Developing Indicators of Urban Sustainability: A Focus on the Canadian Experience. Prepared for Environment Canada, Canada Mortgage and Housing Corporation. and

Intergovernmental Committee on Urban and Regional Research. Toronto: ICURR Press, January 1996.

Noll, Heilz-Herbert, "The digital information system social indicators: A new Form of presentation of the German system of social indicators." Statistical Journal of the United Nation ECE, Vol. 12, 1995, pp.369-378.

OECD. The OECD List of Social Indicators. OECD Social indicator Development Programme. Paris: OECD. 1982.

Polanyi. M., Eakin, J., Frank, J., Shannon. H., & T. Sullivan "Creating Healthier Work Environments: A Critical Review of Health Enhancing Organizational Change." Report on the workshop on Employment and Health. Vol II: Copies of Background Papers and Overheas of Presentations. Prepared by M.J.

Hollander, Program and Policy Division of Health Canada. Victoria, BC: Health Canada, July 1996.

Riley, R.& M. Adrian."Proposal for a Composite Index of Alcohol Problem." Health Reports. Vol. 5, No. 4, 1993, pp. 383-397.

Rossi, R.J. and Gilmartin, K.J. The Handbook of Social Indicators: Sources, Characteristics and Anulysis. New York: Garland STPM Press, 1980.

Schwartzentruber, Bruce. Quality of Life in lex Project: Methodology Report. Toronto: Ontario Social Development Council and Social Planning Network of Ontario, 1997.

Shookner, Malcolm. The Quality of life in Ontario 1997. Toronto: Ontario Social Development Council and Social Planning Network of Ontario, 1997.

UNDP. Human Development Report 1997. Oxford and New York: Oxford University Press, 1997.

Zeesman, Allen and Brink, Satya. "Measuring Social Well-Being: An Index of Social Health for Canada." Research Paper R-97-9E. Applied Research Branch, Human Resources Development Canada, June 1997.